

Toplantı : 8

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 1242

15 . 7 . 1965 tarih ve 654 sayılı Toplum Zabıtası kurulması hakkında Kanuna ek kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu İçişleri, Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/559; Cumhuriyet Senatosu 1/985)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 792)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 7400*

13 . 2 . 1969

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 10 . 2 . 1969 tarihli 47 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işaiti oy ile kabul edilen, 15 . 7 . 1965 tarih ve 654 sayılı Toplum Zabıtası kurulması hakkında Kanuna ek kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeyle
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 15 . 11 . 1968 tarihinde Başbakanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 10 . 2 . 1968 tarihli 47 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 792)

İçişleri Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 1/985
Karar No. : 6*

25 . 2 . 1969

Yüksek Başkanlığa

15 . 7 . 1965 tarih ve 654 sayılı Toplum Zabıtası kurulması hakkında kanuna ek kanun tasarısı, komisyonumuzun 25 . 2 . 1969 tarihli toplantısında ilgili Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarı, uygun mütalâa edilerek ekli olan (I) sayılı cetveli ile birlikte Millet Meclisinden gelen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Konunun önemi nazarı itibara alınarak tasarının, Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi temenniye şayan görülmüştür.

Bütçe ve Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Bursa C. Ortaç	Sözcü Aydın C. Coşkun	Kâtip Hakkâri N. Seyhan	Tokat A. Altıntaş
Niğde H. A. Göktürk	Sinop N. İnebeyli	Siirt A. Kavak	Cumhurbaşkanınca S. Ü. Muhalifim, söz hakkım mahfuz. O. Köksal
	Gaziantep İ. T. Kutlar	Adana M. Öztekin	

Muhalefet şerhi

(15 . 7 . 1965 tarih ve 654 sayılı Toplum Zabıtası Kurulması hakkında Kanuna ek kanun tasarısına)

27 Mayıs Anayasası; vatandaşlara sosyal ve iktisadi haklar tanımış, Devlete de, bu hakların tahakkukunda pek çok görevler yüklemiştir.

Ancak, meclislerin çoğunluğu ve siyasi iktidar, 1965 ten bu yana, bu haklara karşı çıkmışlardır. Bunun neticesi, vatandaşlar ve Türkiye sömürülmekten kurtarılamamıştır.

Bu durum, vatandaşları ve genç kuşakları mücadeleye itmıştır.

Siyasi iktidar, kanunlar çerçevesinde yürütülen bu karakterdeki mücadelelerin karşısında - Kanlı Pazar olaylarında da olduğu gibi - Toplum Polisi himayesinde kaba kuvvet ile çıkmıştır. Toplum Polisinin bu şekilde kullanışı, onu, kuruluş gaye ve vazifesi dışına itmıştır.

Görüşmekte olduğumuz kanun tasarısı, kanunlar dışına düşmüş böyle bir kuvvetin takviyesini öngörmektedir. Bu düşüncelerle, toplum polisinin, hukuk devleti ilkelerine göre kullanılması sağlanıncaya kadar takviyesini uygun bulmuyorum.

Osman Köksal
Kontenjan Senatörü

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 1/985
Karar No. : 131

20 . 3 . 1969

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 10 . 2 . 1969 tarihli 47 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işanli oy ile kabul edilen, 15 . 7 . 1965 tarih ve 654 sayılı Toplum Zabıtası Kurulması hakkında Kanuna ek kanun tasarısı, Komisyonumuzun 20 Mart 1969 tarihli 29 ncu Birleşiminde, ilgili Hükümet temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, toplum zabıtası hizmetlerinde kullanılmak üzere Emniyet Genel Müdürlüğüne, muhtelif derecelerde kadrolar verilmesini öngörmektedir.

Anayasa ilkeleri arasında yer alan insan hak ve hürriyetlerini, ferdin ve toplumun huzur, güvenlik ve refahını gerçekleştirmeyi ve teminata almayı mümkün kılan kanunların uygulanmasını sağlamak; hürriyet düzenini çağdaş ileri toplumlarda olduğu gibi demokratik usullerle korumak; ve düzenin kanun dışı sokak ve meydan hareketleriyle bozulmasına imkân bırakmamak gerekçesiyle teşkil olunan toplum zabıtası, kısa hizmet devresinde üzerine düşen görevleri başarmış ve kanun hâkimiyetini sağlamıştır.

Toplum zabıtasının hizmete girmesiyle, toplum olayları için çeşitli ve dağınık bölgelerdeki polis kuvvetlerine vazife verilmesi zarureti ortadan kalkmış, ve bu suretle hem normal hizmetlerin aksaması önlenmiş, hem de demokratik nizama benimsemiş bütün ülkelerde olduğu üzere memleketimizde de özel bilgi istiyen ve toplum olaylarının şartlarına göre yetiştirilmiş bir polis sınıfı meydana gelmiştir.

Ancak, tasarının gerekçesinde de belirtildiği üzere; büyük şehirlerimizde toplum zabıtası hizmetlerinin gün geçtikçe artması ve genişlemesi neticesinde, toplum polisinin mevcudu, ihtiyacı karşılamaktan uzak kalmış ve kadro yetersizliği sebebiyle hizmetlerin yerine getirilmesi güçleşmiş; tecrübelerden yararlanılarak toplum zabıtası kuruluşlarının Ankara, İstanbul, İzmir ve Zonguldak dışında, gerekli diğer illerimize de teşmili düşünüldüğü halde, kadrosuzluk dolayısıyla bunun gerçekleştirilmesine imkân bulunamamıştır.

Yukarda arz edilen gerçekler muvacehesinde, toplum zabıtasının ihtiyacı bulunan kadroların verilmesini öngören tasarı Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve benimsenmiştir.

II - Millet Meclisince kabul edilen 1, 2 ve 3 ncu maddeler ilişik cetvelle birlikte aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarının Genel Kurulda öncelik ve âvedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması da kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Ankara	Sakarya	Balıkesir	Cumhurbaşkanınca S. Ü.
<i>Y. Köker</i>	<i>O. Salıhoğlu</i>	<i>C. İnkaya</i>	<i>R. Üner</i>
Aydın	İstanbul	Manisa	Ordu
<i>İ. C. Ege</i>	<i>H. Berkol</i>	<i>O. Karaosmanoğlu</i>	<i>Ş. Köksal</i>
Trabzon	Uşak	Van	
<i>Ö. L. Hocaoğlu</i>	<i>M. F. Atayurt</i>	<i>F. Melen</i>	

**Millet Meclisinin kabul ettiği
metin**

15 . 7 . 1965 tarih ve 654 sa-
yılı Toplum Zabıtası kurulması
hakkında Kanuna ek kanun
tasarısı

MADDE 1. — Devlet Me-
murları aylıklarının tevhit ve
teadülüne dair 3656 sayılı Ka-
nuna bağlı (1) sayılı cetvelin
Emniyet Genel Müdürlüğü kıs-
mına (Toplum, Zabıtası hiz-
metlerinde kullanılmak üzere)
ilişik (1) sayılı cetvelde de-
recesi, memuriyet unvanı, aded
ve maaşları yazılı kadrolar ek-
lenmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun ya-
yımı tarihinde yürürlüğe gi-
rer.

MADDE 3. — Bu kanunun
hükümlerini Bakanlar Kurulu
yürütür.

**İçişleri Komisyonunun kabul
ettiği metin**

15 . 7 . 1965 tarih ve 654 sa-
yılı Toplum Zabıtası kurulması
hakkında Kanuna ek kanun
tasarısı

MADDE 1. — Millet Mec-
lisince kabul edilen 1 nci mad-
de aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Mec-
lisince kabul edilen 2 nci mad-
de aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Mec-
lisince kabul edilen 3 neü mad-
de aynen kabul edilmiştir.

(1) SAYILI CETVEL

Millet Meclisince kabul edi-
len (1) sayılı cetvel aynen ka-
bul edilmiştir.

**Bütçe ve Plân Komisyonunun
kabul ettiği metin**

15 . 7 . 1965 tarih ve 654 sa-
yılı Toplum Zabıtası kurulması
hakkında Kanuna ek Kanun

MADDE 1. — Millet Mec-
lisi metninin 1 nci maddesi
aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Mec-
lisi metninin 2 nci maddesi
aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Mec-
lisi metninin 3 neü maddesi
aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metne bağlı cetvel)

D.	Kadro unvanı	Aded	Maaş
7	Emniyet Âmiri	50	800
8	Başkomiser	75	700
9	Komiser	150	600
10	Komiser Muavini	300	500
11	Polis Memuru	1 800	450
12	» »	1 800	400
13	» »	1 400	350

Toplam 5 575

Bütçe ve Plân Komisyonunun kabul ettiği metne
bağlı cetvel

(1) SAYILI CETVEL

Millet Meclisi metnine bağlı (1) sayılı cetvel
aynen kabul edilmiştir.